

MARIEHAMNS ENERGI

KUNDTIDNING nr 7

*Fjärrvärmenätet
fortsätter växa*

*Han är Ålands
starkaste elmontör*

*Harriet Eker ny
i kundtjänsten*

Först på Åland med klimatneutral el

en chans att göra skillnad på riktigt

Vi vill att ditt liv ska vara enkelt

Tack vare satsningen på fliseldad fjärrvärme har Mariehamns Energi sett till att 1.000 oljepannor skrotats i Mariehamn. Med hjälp av moderna rökgaskondensatorer kan vi utvinna ännu mer effekt från det bränsle som rullar till staden från de åländska skogarna. Tekniska landvinningar har gjort att vi på ett radikalt sätt kunnat minska mängden utsläpp.

“Det minskade utsläppet motsvarar 800 tur-returer till Thailand eller utsläppen från 800 personbilar under ett år.”

När det stod klart att Rosella kunde börja använda landström och vindkraft för att hålla fartyget med el under uppehållen i Mariehamn uppstod en winwin-situation på riktigt. Viking Line sparar 700 ton bränsle per år vilket gör att 2.100 ton koldioxid försvinner från stadsmiljön tillsammans med svaveldioxid, kväveoxid och partiklar. Det minskade utsläppet motsvarar 800 tur-returer till Thailand eller utsläppen från 800 personbilar under ett år.

Teknik är alltså en viktig del av lösningen på våra gemensamma hållbarhetsproblem. Med hjälp av teknik

kan du som privatperson följa din elförbrukning i realtid. Det är busenkelt, allt som krävs är en dator och hemsidan energi.ax/Min_sida samt ditt kundnummer och förbrukningsplats vilket finns på fakturan. På Min sida är det lätt att se hur mycket energi det går åt, både fjärrvärme och elektricitet) och där får du tips på vad du kan göra för att förbruka mindre.

Mariehamns Energi Ab är ett bolag fyllt av energi; vi är vad vi heter.

Alla som jobbar i bolaget är besjälade av att just du ska ha en så problemfri vardag som möjligt och aldrig behöva fundera på om el och värme fungerar som det ska. Vårt mål är säker leverans och pålitlighet samt hållbarhet och miljöhänsyn. Det mänskligt önskvärda är numera, allt oftare, även tekniskt genomförbart. Hör därför gärna av dig om du till exempel vill göra som Viking Line och gå över till grön el. Vi finns bara ett telefonsamtal eller email bort och vår elhandlare Linus Dolke hjälper dig direkt.

Jörgen Pettersson
Styrelseordförande Mariehamns Energi Ab
Tel 04573135640

 är Mariehamns Energis kundtidning.
Ansvarig utgivare: Per Eriksson
Text och form: April Kommunikation
Tryck: Grano Oy
November 2019

Fjärrvärmens är både problemfri, billig och en vinstlott för klimatet

Ett utbyggt fjärrvärmennät i Mariehamn är en av de viktigaste insatserna Åland kan göra för klimatet. Inte nog med att fjärrvärmens ersätter gamla oljepannor, den skapar dessutom förutsättningar för en lokal, klimatvänlig elproduktion. – Ur miljösynpunkt är det svårt att hitta något bättre, säger fjärrvärmechef Torsten Fredriksson.

På en karta över fjärrvärmennätet i Mariehamn liknar de röda linjer som visar var nätet går ett blodomlopp som cirkulerar genom nästan hela staden. Hjärtat finns på Fabriksgatan där de två pannanläggningarna Bio 5 och Bio 11 förser stora delar av Mariehamn med värme. Antalet abonnenter växer hela tiden, både tack vare att befintliga byggnader byter ut sin gamla uppvärmning och att nyproducerade hus ansluter sig till fjärrvärmennätet.

Att så många befintliga hus väljer att byta ut oljepannor mot fjärrvärme säger Torsten Fredriksson både hänger samman med ökad trygghet, lägre kostnader och en större miljömedvetenhet bland kunderna.

– Med fjärrvärme behöver du inte vara din egen maskinist. Den tekniska utrustningen som finns i ditt hus är extremt

driftsäker och kräver minimalt med underhåll och tillsyn. Du behöver aldrig vara orolig för att din oljepanna stannar när du är bortrest.

Att fjärrvärme är bättre för miljön än att värma sitt hus med olja råder det ingen tvekan om. Mariehamns Energis fjärrvärme produceras till allra största delen med en lokal, förnyelsebar råvara. Men hur är det med kostnaden? Torsten Fredriksson ler och tar fram en beräkning för ett normalt hus med en årlig oljeförbrukning på 2,5 kubikmeter där oljeeldning jämförs med fjärrvärme.

– Med en verkningsgrad på 85 procent och dagens oljepris på 1.050 euro per kubik blir inbesparingen 25 procent eller 653 euro per år med fjärrvärme!

För den som vill byta ut sin oljepanna är bergvärme ett annat alternativ, men Torsten Fredriksson säger att installationskostnaden kan bli dubbelt så hög jämfört med fjärrvärme plus att det tillkommer olika service- och underhållskostnader.

– Med fjärrvärme slipper du dessutom driftansvaret för din uppvärmning, en fördel som är svår att mäta i pengar.

Stora fördelar för samhället

Fjärrvärme är inte bara intressant ur de enskilda hushållens perspektiv, utan ett utbyggt fjärrvärmenät skapar även fördelar på samhällsnivå. Förutom att Ålands klimatavtryck sänks minskar beroendet både av importerat bränsle och importerad el. Fjärrvärme ger nämligen möjlighet till lokal elproduktion baserad på hyggesrester från det åländska skogsbruket. Ju fler som väljer fjärrvärme, desto mer klimatsmart el kan bolaget producera.

– Det är en lokal, förnyelsebar elektricitet som inte är beroende av att det blåser och som vi kan producera mest av när det är som kallast, det vill säga när behovet är som störst. Elen produceras med en 100 procent lokal råvara. Den är koldioxidneutral, den skapar lokala arbetstillfällen och vi behöver inte transportera något till Åland. Ur miljösynpunkt är det svårt att hitta något bättre.

Det här är ju ett typexempel på cirkulär ekonomi och hur vi kan hantera våra behov i egen regi.

Några vita fläckar

På drygt femton år har antalet leveranspunkter, det vill säga antalet byggnader som har fjärrvärme i Mariehamn, fördubblats. Med nuvarande takt når Mariehamns Energi 1.000 leveranspunkter kring årsskiftet. Fjärrvärmenätet täcker stora delar av Mariehamn, men det finns fortfarande några vita fläckar på stadskartan.

– Vi finns egentligen i hela Mariehamn förutom i Östernäs, vilket delvis hänger samman med att det är mycket berg i det området som gör att vi måste spränga för att bygga ut nätet där. Även i Västra Ytternäs och Norrböle finns det områden som saknar fjärrvärme.

Det som oftast sätter igång processen med att Mariehamns Energi bygger ut fjärrvärmenätet är att någon eller några av de boende anmäler intresse för att ansluta sig. Bolaget skickar då ut en förfrågan till samtliga i området och om intresset är tillräckligt stort byggs nätet ut.

”Med fjärrvärme slipper du driftansvaret för din uppvärmning, en fördel som är svår att mäta i pengar.”

– År 2015 frågade vi till exempel hela Norrböle, men vi fick bara enstaka och spridda svar. Problemet är att det är väldigt värmeglost i de äldre bostadsområdena, med stora tomter och långa avstånd mellan husen. Det bär sig inte ekonomiskt att bygga långa ledningar för små leveranser, utan det måste vara värmetätt. Å andra sidan har vi sett att när vi väl bygger ut nätet ansluter sig ofta fler.

Så fungerar klimatneutral el

”Ett sätt att göra skillnad på riktigt”

Under hösten har Mariehamns Energi börjat erbjuda sina kunder helt klimatneutral el, något bolaget är först med på Åland.

– Det är en miljöåtgärd som faktiskt leder till förändring och inte bara är för syns skull, säger Linus Dolke på Mariehamns Energi.

Att hitta elproduktion som i sig är helt klimatneutral är i praktiken omöjligt. Flera energiformer, som till exempel vindkraft, solenergi och vattenkraft, producerar inga växthusgaser under själva driften. Däremot leder konstruktionen, underhållet och nedmontering av vindkraftverk och solpaneler till relativt stora utsläpp av växthusgaser.

”Det är väldigt konstigt att man ofta bara fokuserar på driften i diskussionen om de olika energislagens utsläpp och inte har ett livscykelperspektiv.”

”Anledningen till att jag tycker att klimatkompenserad el är så bra är att den verkligen angriper problemet.”

– Det är väldigt konstigt att man ofta bara fokuserar på driften i diskussionen om de olika energislagens utsläpp och inte har ett livscykelperspektiv. Vindkraft leder ju till stora utsläpp när kraftverken ska tillverkas, fraktas och monteras, säger Linus Dolke.

Linus Dolke visar en tabell med beräknade livscykelutsläpp för olika energiformer. Kärnkraften leder till minst utsläpp av växthusgaser per mängd producerad energi, följt av storskalig vattenkraft, vindkraft och biobränsle. Till exempel producerar vindkraften utsläpp på 1,5 kilo koldioxid per MWh, solkraft 36 kilo koldioxid per MWh och olja 933 kilo koldioxid per MWh.

Finansierar olika projekt i Indien

Att Mariehamns Energi kan sälja helt klimatneutral el hänger samman med att bolaget först köper ursprungsmärkt grön el, som inte producerar några utsläpp under driften, och sedan betalar för olika klimatåtgärder så att den totala klimatpåverkan från elproduktionen blir noll.

Mer specifikt köper Mariehamns Energi utsläppsreduktioner där pengarna investeras i projekt som minskar utsläppen av växthusgaser och som därmed kompenserar för de små utsläpp den gröna elen leder till.

Linus Dolke nämner ett par exempel på projekt som Mariehamns Energis kunder hjälper till att finansiera genom att välja klimatkompenserad el. Det ena är två olika vindkraftsprojekt i Indien, som väntas leda till en årlig minskning av koldioxidutsläpp på 81.947 ton genom att kolkraft fasas ut, och det andra är ett storskaligt solenergiprojekt i nordvästra Indien.

Han förklarar att utsläppen av växthusgaser är ett globalt problem och att det därför är viktigt att åtgärder genomförs i länder som till exempel Indien, där medvetenheten om frågan inte är lika stor som i Norden.

– Anledningen till att jag tycker att klimatkompenserad el är så bra är att den verkligen angriper problemet. De här projekten leder inte bara till minskade utsläpp, utan de skapar en större medvetenhet om klimatet, de ökar jämlikheten och de bidrar till bättre hälsa, minskad fattigdom och får igång ekonomin i fattiga områden.

Vill agera etiskt

Det finns nämligen tydligt redovisat vilka av FN:s olika utvecklingsmål projekten bidrar till. Till exempel leder solenergiprojektet i nordvästra Indien både till ökad jämlikhet, bättre tillgång till rent vatten och förbättrad utbildning, bland annat tack vare att projektet ser till att de lokala skolorna får ökad tillgång till ändamålsenliga lokaler.

Det finns dessutom goda garantier för att projekten leder till de positiva resultat som utlovas. Reduktionscertifikaten utfärdas av FN och organisationen Gold Standard, som grundades av bland annat Världsnaturfonden, övervakar och följer upp att investeringarna bidrar till FN:s olika mål för hållbar utveckling.

Den klimatneutrala elen finns tillgänglig för samtliga Mariehamns Energis kunder, både företag och privata hushåll, som väljer grön el. Dessutom drivs Mariehamns Energis laddstationer för elbilar vid landskapsregeringen och stadsbiblioteket med klimatkompenserad el.

Vad är drivkraften bakom att lägga ner allt det här arbetet på att ge era kunder möjligheten att klimatkompensera?

– Drivkraften är att agera så etiskt det bara går. Att klimatkompensera är verkligen klimatsmart på riktigt, det leder till en verklig förändring och är inte bara för syns skull.

Möt stadens starkaste elmontör

I somras började Niclas Strand som elmontör på Mariehamns Energi. När han inte klättrar i elstolpar och byter transformatorer tävlar han i styrkelyft.

Niclas Strand är född och uppvuxen i Oravais i Österbotten. Till Åland kom han 2005 för att studera vid dåvarande Ålands sjömansskola.

– Jag valde att studera vid sjömansskolan eftersom det lät lite roligt att flytta, att komma bort. Så jag utbildade mig till fartygselektriker, men för tre år sedan började jag jobba i land och jag trivs bättre med det. Så nu har jag bott halva mitt liv på Åland och jag trivs riktigt bra.

Efter att ha jobbat som elektriker i land i nästan tre år såg han en annons om att Mariehamns Energi sökte en elmontör. Han sökte och fick jobbet.

– Jag började här den 22 juli. Det är ett ganska varierande jobb, det kan handla om allt från att röja träd till att dra nya kablar och klättra i stolpar.

Arbetsdagarna inleds klockan sju på morgonen och nästan all tid tillbringas utomhus.

– Jag tycker det är skönt att jobba utomhus och ta vara på dagsljuset. Det är lite beroende på vädret förstås, men vi har väldigt bra arbetskläder.

Små arbetsuppgifter, som att jobba med gatubelysning, varvas med större projekt som kräver fler personer och tar längre tid.

– Just nu håller vi till exempel på och byter ut en transformatorstation i Västernäs.

Säkerheten viktig

Säkerheten är viktig för de som jobbar som elmontörer. Här säger Niclas Strand att det viktigaste är att alltid vara noggrann.

”Jag tycker det är skönt att jobba utomhus och ta vara på dagsljuset.”

– Det här arbetet kan vara farligt om du inte är försiktig, men om du bara är noga med att stänga av och mäta spänningen är det säkert. Det viktigaste är att du alltid mäter även om du ”vet” att det inte finns någon spänning.

Hur trivs du på det nya jobbet?

– Riktigt bra. Det är bra folk här och det är bra ordning med allt. Det är ett av de bästa jobben jag haft.

På fritiden både tränar och tävlar han i styrkelyft. Bland annat är han nykorad åländsk mästare i bänkpress, herrar 83 kilo, med ett lyft på 142,5 kilo.

– Mest nöjd är jag ändå över att ha tagit 250 kilo i marklyft på tävling, utan utrustning.

Så du tar mest i bänkpress på Mariehamns Energi?

– Nja, Kjell Ekblom tävlar också i styrkelyft och han tar lite mer i bänk än vad jag gör.

Niclas Strand

Född: Oravais, 1989.

Bor: Jomala.

Utbildning: Fartygselektriker och elmästare.

Jobb: Elmontör på Mariehamns Energi.

Familj: Mor, far och bror.

Intressen: Styrkelyft och fiske.

MARKERHAMOSS
ENERGI

Harriet Eker

Det senaste tillskottet till kundtjänsten

Sedan den 24 juni jobbar Harriet Eker i Mariehamns Energis kundtjänst, där hon är vikarie fram till den sista april 2020. I jobbet ingår bland annat fakturering, flyttanmälningar och att hjälpa de kunder som kommer in till kontoret eller ringer till kundtjänst.

– De flesta frågor jag får handlar om flytt. Det finns en flyttanmälan på hemsidan energi.ax som går att fylla i och skicka elektroniskt, men många vill gärna prata med oss när de fyller i sin anmälan.

Just flyttanmälningar, eller snarare bristen på dem, är något som skapar

extra arbete för Mariehamns Energi. Det händer titt som tätt att fakturor kommer i retur eftersom kunder har glömt att meddela att de bytt adress.

– Vissa tror att det inte behöver meddela att de flyttat, att det sker automatiskt, men en adressändring på posten räcker inte. De flesta är ändå väldigt duktiga att meddela oss att de har bytt adress.

Någon större förvirring bland kunderna över att två bolag slagits ihop i nya Mariehamns Energi märker hon inte.

– Nej, sammanslagningen var ju på tapeten ganska länge, så jag kan inte säga att jag märker något. Frågan är hur det blir i samband med en eventuell flytt. 📧

Hur bestäms priset på elen?

Den gemensamma börsmarknaden för elenergi i Norden heter Nord Pool. Härifrån köper vi och alla andra aktörer i de nordiska länderna den el som distribueras till er. Nord Pool ägs av de statliga stamnätsbolagen i respektive land och här säljer elproducenterna sin el till dem som vill köpa, till exempel elleverantörer, privatpersoner och andra företag.

Nord Pool är uppdelad i två olika marknader: Elspot och Elbas. På Elspot styrs priset av utbud och efterfrågan här och nu. Elen kan inte lagras i de volymer som hanteras och måste därför säljas direkt. Det här gör att priset kan variera kraftigt från timme till timme och från dag till dag i takt med att utbud och efterfrågan varierar och på grund av osäkra väderprognoser. På Elspot går det antingen att köpa el direkt i realtid eller dagen före.

Den andra marknaden heter Elbas och är en form av kontinuerlig inköpshandel med kontrakt per timme. I övrigt gäller samma mekanismer som på Elspot.

På Nord Pool går det, förutom "här och nu-handel", också att teckna längre avtal. Kontrakten kan vara upp till ett år långa. Förutom dessa kan man även komma överens om optionskontrakt och clearingverksamhet, där clearingverksamheten går ut på att handelsplatsen går in som kontraktmotpart i ett kontrakt.

Energin produceras inte bara inom marknadsområdet för Nord Pool utan den kan också importeras från Tyskland, Holland, Luxemburg, Frankrike, Estland och Belgien. Slutligen köper Mariehamns Energi från prisområde SE3 i Sverige och distribuerar elenergi till dig.

Så prissätts fjärrvärmem

Priset på fjärrvärmenergin eller den så kallade värmestaxan består av en energiavgift samt en grundavgift. För fjärrvärmenergin gäller fortsättningsvis en årstidsdifferentierad energiavgift, vilket betyder att priset speglar produktionskostnaderna. Ett något högre pris tas ut under vintern eftersom värmen behöver produceras genom ett dyrare alternativ än det vanliga biobränslet för att täcka behovet.

Förutom priset på värmenergin tillkommer en grundavgift som baserar sig på byggnadsvolym och beställt högsta flöde i värmeleveransavtalet. Detta flöde beskriver anslutningens storlek och är till exempel för ett normalt egnahemshus mindre eller lika med 0,4 m³/h.

Din flytt påverkar andra – anmäl den till oss!

När du flyttar ut flyttar någon annan in – var noga med att anmäla din flytt till oss så att rätt person betalar för rätt el!

Du bör göra din flyttanmälan till oss i god tid, så att vi hinner justera avtalet för bostaden. Gå in på energi.ax och klicka på Kundservice – där kan du göra din flyttanmälan direkt på nätet. Om du behöver hjälp, ring oss direkt på 018 531 511. Vi har telefontid alla vardagar klockan 9-14.

MARIEHAMNS
ENERGI

Elverksgatan 1/Neptunigatan 2, AX-22100 Mariehamn Öppettider: kl 8-16
Telefon (växel): 5310 Efter kontorstid (jour): 531599
E-post : elinfo@energi.ax/info@energi.ax fornamn.efternamn@energi.ax
www.energi.ax